

ному мінімальному рівні, формування оптимального бюджету часу, а також вимагає максимальних фінансових витрат і значної чисельності викладачів у навчальному закладі.

Проведений аналіз показує, що оптимальним є поєднання першої і другої моделей. Для організації роботи навчального закладу на цій основі необхідно запровадити зовсім інший спосіб управління професійними знаннями, заснований на синтезі розглянутих традиційних способів навчання.

А. М. Олійниченко, канд. істор. наук,
доцент кафедри політичної історії

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС: АВТОРСЬКА ПРОГРАМА ЯК ПРІОРИТЕТНА МОДЕЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

Відповідно до Болонської конвенції перед базовими ВНЗ України поставлено завдання розробити та експериментально перевірити технологію застосування елементів Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи (ECTS). Приєднання України до загально-європейського освітнього та наукового простору передбачає адаптацію освітньо-професійних програм до академічно-орієнтованих програм європейських університетів, а це означає, що, насамперед, необхідно розробити нове покоління програм, яке ґрунтується на новій основі.

Зовсім нової точки зору потребують програми курсів історичних дисциплін. Необхідно радикально змінити не тільки зміст програм, перелік тем, а й саме мислення. Нові теоретико-методологічні підходи диктують світові тенденції розвитку. Знання, одержані в іншу історичну епоху, епоху радянського суспільства, які ще превалюють в курсах історії, необхідно об'єктивно оцінити та створити нову систему, яка відповідає реальностям політичного світу, що формується. Слід відмовитись від розподілу історії на вітчизняний та західний варіанти, дати об'єктивний виклад історичних подій, врахувавши при цьому значний науковий потенціал західних фахівців, їхні наукові дослідження, наукові публікації. Особливу увагу необхідно звернути на перетворення в Україні за останнє десятиліття, на теоретичне обґрунтування умов, необхідних для підтримки демократичних трансформацій, взаємозв'язку між демократією та ринковою економікою. В лекційному курсі нова модель реформування викладання має

проявляться у тому, що в науковий та викладацький обіг ввести ключові наукові праці зарубіжних класичних та сучасних авторів з метою порівняльно-аналітичного аналізу. Щоправда, проблема обтяжується мовним бар'єром, що буде значним гальмом у вирішенні цих завдань.

Проаналізувавши учбові програми західних університетів можна дійти висновку, що вони націлюють на глибоко науковий підхід до викладання предмету. Вони націлюють на такі завдання — «надати теоретичну і фактичну інформацію» з основ предмету, «розкрити, зштовхнути принципи, концепції, теорії та ідеї», дати порівняльний аналіз основоположних тенденцій різних моделей трансформації, «вивчити базовий досвід», вплив глобалізації на розвиток суспільства та ін. Вони чітко визначають основну мету підготовки майбутнього фахівця. Критерії оцінок досить високі. Ідеальна модель: творчо і масштабно мислячий професіонал високого класу. Результати успішності зусиль, спрямованих на підготовку фахівця, визначаються, перш за все, такими факторами: «навчити студента самостійно мислити», «брати відповідальність на себе за своє навчання», «навчити думати», а це досить складно, необхідно удосконалити механізм розвиненого мислення.

В світлі таких вимог пріоритетною моделлю учбової програми нового покоління може стати авторська програма. Авторська програма — це не стала, консервативна форма, а мобільна програма, що швидко змінюється, відбуваючи потреби сучасності. Вона відображає методологічний, науковий та методичний рівень викладача. Авторська програма курсу є надбанням західних університетів, це прогресивна форма учбового процесу, яку доречно запровадити в наших національних університетах. Створення авторських програм курсу історії є одним із аспектів інтеграції вітчизняної науки та освіти в європейський простір.

О. В. Ольшанська, канд. екон. наук, доцент
кафедри розміщення продуктивних сил

ДОСВІД РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Питання регіональної політики в Україні останнім часом набуло особливої актуальності. Проблеми реформування національної економіки, затяжний перехідний період, трансформаційні процеси в структурі господарства та фінансова криза ускладнили